

ย่อคำพิพากษาศาลปกครองยะลา ที่ ๖๐/๒๕๖๕

ผู้ฟ้องคดี สหกรณ์ออมทรัพย์ ย.

ผู้ถูกฟ้องคดี สหกรณ์จังหวัด ที่ ๑ กับพวกรวม ๓ คน

กรณีเรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

นาง ก. สมาชิกของผู้ฟ้องคดีได้เสียชีวิตลงก่อนวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ ซึ่งเป็นวันสิ้นปีทางบัญชีของผู้ฟ้องคดี และนาง ข. ผู้รับโอนผลประโยชน์ของนาง ก. ไม่มารับเงินทุนเรือนหุ้นคืนภายในกำหนดเวลา ผู้ฟ้องคดีจึงโอนไปตั้งเป็นเงินรอจ่ายคืน ดังนั้น ในวันสิ้นปีทางบัญชีนาง ก. จึงไม่มีค่าหุ้นอยู่ที่ผู้ฟ้องคดีนาง ก. จึงไม่มีสิทธิได้รับเงินปันผลตามข้อบังคับของผู้ฟ้องคดี ต่อมานาง ข. ผู้รับโอนผลประโยชน์ของนาง ก. ได้ทำหนังสือยืนยันขอรับเงินค่าหุ้นและเงินปันผลกรณีสมาชิกเสียชีวิต ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการได้ประชุมและมีมติในเรื่องดังกล่าวไปแล้ว จึงเสนอต่อที่ประชุมใหญ่ เพื่อให้ที่ประชุมใหญ่สามัญ พิจารณาและเมื่อที่ประชุมใหญ่พิจารณาและมีมติเห็นชอบไม่จ่ายเงินปันผลแล้ว จึงเป็นกรณีที่ที่ประชุมใหญ่พิจารณาวินิจฉัยเรื่องทั้งปวงที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการดำเนินการของผู้ฟ้องคดี ซึ่งที่ประชุมใหญ่สามัญของผู้ฟ้องคดีมีอำนาจที่จะกระทำการดังกล่าวได้ตามข้อบังคับสหกรณ์ฯ ข้อ ๗๑ และการที่จะมีคำสั่งให้เพิกถอนมติที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์ผู้ฟ้องคดี ควรจะเป็นมติที่เกี่ยวข้องหรือส่งผลกระทบต่อสมาชิกโดยรวมมิใช่สั่งเพิกถอนมติที่มีผลกระทบต่อสมาชิกเพียงคนเดียว เช่นกรณีพิพาทนี้ ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องศาล

เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏต่อมาว่า นาง ข. ผู้รับโอนผลประโยชน์ของนาง ก. ตามข้อ ๓๙ วรรคหนึ่งของข้อบังคับสหกรณ์ฯ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๓ ขอรับเงินค่าหุ้นคืนภายหลังจากวันสิ้นปีทางบัญชีสหกรณ์ (ปี ๒๕๖๓) โดยขอรับเงินปันผลและเฉลี่ยคืนสำหรับปี ๒๕๖๓ จึงเป็นกรณีที่ผู้รับโอนประโยชน์ซึ่งเป็นผู้มีสิทธิได้รับได้ใช้สิทธิเลือกที่จะเรียกให้ผู้ฟ้องคดีจ่ายเงินค่าหุ้นของสมาชิกหลังจากวันสิ้นปีทางบัญชีที่ออกโดยได้รับเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนสำหรับปี ๒๕๖๓ ตาม ๔๕ วรรคหนึ่งของข้อบังคับดังกล่าวแล้ว ผู้ฟ้องคดีจึงมีหน้าที่ต้องจ่ายคืนค่าหุ้นหลังจากวันสิ้นปีทางบัญชีที่ออกให้แก่ นาง ข. ผู้รับโอนผลประโยชน์ของ ก. โดยได้รับเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนสำหรับปี ๒๕๖๓ ตามคำขอของนาง ข. แต่ผู้ฟ้องคดีโดยคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ฯ กลับมีมติไม่อนุญาตตามหนังสือขอรับเงินค่าหุ้นของผู้รับโอนประโยชน์ นาง ก. จึงมีหนังสือถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในฐานะรองนายทะเบียนสหกรณ์ ขอให้ตรวจสอบและยับยั้งมติของคณะกรรมการดำเนินการ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วจึงอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๖(๑) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้ผู้ฟ้องคดีทบทวนมติคณะกรรมการไม่อนุญาตตามหนังสือขอรับเงินค่าหุ้นของผู้รับโอนประโยชน์ และดำเนินการตามหนังสือแสดงความประสงค์ที่ผู้รับโอนประโยชน์ของสมาชิกดังกล่าว และให้ทำรายงานผลการดำเนินการให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทราบ ต่อมาผู้ฟ้องคดีโดยคณะกรรมการดำเนินการได้พิจารณาทบทวนการจ่ายเงินค่าหุ้นคืนแก่ทายาทของสมาชิกรายนาง ก. ตามคำแนะนำของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แล้วมีมติเห็นชอบให้ทายาทมาทำบันทึกข้อตกลง แต่ปรากฏว่าทายาทของนาง ก. ไม่ทำข้อตกลงตามมติที่ประชุมดังกล่าว และสหกรณ์ได้รายงานผลการดำเนินการให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทราบ ต่อมาในการประชุมคณะกรรมการดำเนินการได้มีมติเห็นชอบให้นำเสนอที่ประชุมใหญ่ และที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี ๒๕๖๓ ได้มีมติเห็นชอบไม่จ่ายเงินปันผลให้แก่ทายาทของนาง ก. เช่นนี้ มติที่ประชุมใหญ่ของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวจึงเป็นการฝ่าฝืนต่อข้อบังคับสหกรณ์ฯ ข้อ ๔๕ วรรคหนึ่ง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในฐานะรองนายทะเบียนสหกรณ์ มีอำนาจที่จะยับยั้งหรือสั่งเพิกถอนมติดังกล่าวได้ การที่ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ในการประชุมที่ ๖/๒๕๖๔ พิจารณาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีแล้วมีมติให้อยุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีด้วยข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายอย่างเดียวกัน จึงเป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมายแล้วเช่นกัน

สำนักงานนายทะเบียนและกฎหมาย กลุ่มกฎหมาย/ย่อ

ใช้เพื่อประกอบการศึกษาเท่านั้น ห้ามมิให้นำไปใช้เพื่อแสวงหากำไร